

Všeobecné pravidlá ospravedlňovania neprítomnosti žiaka vo výchove a vzdelávaní v základnej škole

Na základe Usmernenia k všeobecným pravidlám ospravedlňovania neprítomnosti žiaka vo výchove a vzdelávaní v základnej škole s účinnosťou od 1. septembra 2025, Číslo: 2025/14759:1A3710, vypracovaný v zmysle § 144 ods. 9 až 20 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1. Ak sa žiak nemôže zúčastniť na výchove a vzdelávaní v škole alebo v školskom zariadení, jeho zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia je povinný oznámiť škole bez zbytočného odkladu príčinu jeho neprítomnosti.

Za dôvod ospravedlniteľnej neprítomnosti žiaka na výchove a vzdelávaní sa uznáva najmä:

- choroba alebo úraz,
- lekárom nariadený zákaz dochádzky do školy,
- mimoriadne nepriaznivé poveternostné podmienky,
- náhle prerušenie premávky hromadných dopravných prostriedkov,
- mimoriadne udalosti v rodine alebo
- účasť dieťaťa na súťažiach, ak nejde o reprezentáciu školy.

2. Neprítomnosť žiaka ospravedlňuje škola na základe žiadosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia.

3. Uvoľnenie z vyučovania pre vopred známu príčinu vyžiada rodič žiaka z jednej vyučovacej hodiny od príslušného vyučujúceho, na jeden – dva dni (max. 12 vyučovacích hodín) od triedneho učiteľa, na viac ako dva dni maximálne na 5 dní od riaditeľky školy. Žiak môže byť počas vyučovania uvoľnený, ak ho osobne vyzdvihne zákonný zástupca. V prípade, že sa zákonný zástupca nemôže dostaviť, žiak môže odísť len v doprovode osoby, ktorá je uvedená v písomnom poverení od zákonného zástupcu. Po telefonickom oznámení so súhlasom zákonného zástupcu žiaci druhého stupňa môžu samostatne opustiť budovu školy, z dôvodu, ktorý bol preukázaný zákonným zástupcom.

4. Príčinu nepredvídanej neprítomnosti žiaka v škole jeho zákonný zástupca oznámi triednemu učiteľovi bez zbytočného odkladu do 24 hodín.

5. Každú neprítomnosť na vyučovaní zákonný zástupca ospravedlňuje písomne alebo formou elektronickej ospravedlnenky odoslanej prostredníctvom aplikácie Edupage. Žiak donesie písomnú ospravedlnenku v deň nástupu do školy a ukáže ju triednemu učiteľovi. Ak ospravedlnenie nepreukáže do dvoch dní od nástupu do školy, vymeškané hodiny sa pokladajú za neospravedlnené. **Rodič odhlasuje žiaka z obeda v prípade jeho neprítomnosti v škole.**

6. Režimy ospravedlňovania z dôvodu ochorenia

Školský zákon upravuje **dva režimy – prísnejší režim a miernejší režim**, v rámci ktorých je škola povinná ospravedlniť neprítomnosť žiaka, ktorá vznikla **z dôvodu ochorenia na základe potvrdenia od lekára**:

- pod ochorením sa rozumie nielen choroba (napr. chrípka), ale aj úraz alebo alergická reakcia.

Prísnejší režim v ZŠ

Lekárske potvrdenie sa vyžaduje, ak neprítomnosť žiaka z dôvodu ochorenia trvá:

- viac ako 5 po sebe nasledujúcich vyučovacích dní (po sebe nasledujúcich pracovných dní, v ktorých mal žiak dochádzať do školy; napr. ak žiak chýba štvrtok, piatok, pondelok, utorok streda = spĺňa podmienku 5 po sebe nasledujúcich vyučovacích dní), alebo
- počas polroka školského roka viac ako trojnásobok týždenného počtu vyučovacích hodín určených v príslušnom učebnom pláne školského vzdelávacieho programu (napr.: žiaci 1. ročníka majú týždenne v učebnom pláne 23 vyučovacích hodín, trojnásobok je 23 hodín x3 týždne = spolu 69 vyučovacích hodín).

Ak nastane aspoň jedna u vyššie uvedených možností, vyžaduje sa ospravedlnenie vymeškaných vyučovacích hodín, ktoré prevyšujú uvedené hodnoty, lekárskym potvrdením.

Miernejší režim v ZŠ

Lekárske potvrdenie školský zákon vyžaduje ak neprítomnosť žiaka trvá:

- viac ako 5 po sebe nasledujúcich vyučovacích dní (napr.: žiak chýba od pondelka do štvrtka nasledujúceho týždňa)
- počas kalendárneho mesiaca viac ako dvojnásobok týždenného počtu vyučovacích hodín určených v príslušnom učebnom pláne školského vzdelávacieho programu (napr.: žiaci 1. ročníka majú týždenne v učebnom pláne 23 vyučovacích hodín, dvojnásobok je 23 hodín x2 týždne = spolu 46 vyučovacích hodín), alebo
- počas dvoch po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov viac ako trojnásobok týždenného počtu vyučovacích hodín určených v príslušnom učebnom pláne školského vzdelávacieho programu (napr.: žiaci 1. ročníka majú týždenne v učebnom pláne 23 vyučovacích hodín, trojnásobok je 23 hodín x3 týždne = spolu 69 vyučovacích hodín).

Ak nastane aspoň jedna u vyššie uvedených možností, vyžaduje sa ospravedlnenie vymeškaných vyučovacích hodín, ktoré prevyšujú uvedené hodnoty, lekárskym potvrdením.

7. **Iné odôvodnené prípady**

Základná škola môže vyžadovať potvrdenie od lekára aj v iných prípadoch, ako v tých, keď sa potvrdenie od lekára výslovne vyžaduje podľa školského zákona. Má ísť o odôvodnené prípady, napríklad:

- absencie sa často opakujú,
- škola má podozrenie, že sa neprítomnosť účelovo ospravedlňuje (napr.: opakované telefonické ospravedlnenia bez zjavných dôvodov...).

8. Pravidlá uplatňovania režimov ospravedlňovania

Referenčnou hodnotou sa rozumie priemerný počet vymeškaných vyučovacích hodín na žiaka školy za školský rok. Ak celá škola (všetci žiaci spolu) nepresiahne počas školského roka referenčnú hodnotu, môže riaditeľ školy určiť pre nasledujúci školský rok miernejší režim ospravedlňovania.

Pomernou časťou referenčnej hodnoty sa rozumie pomerný počet vymeškaných vyučovacích hodín na žiaka školy za:

1. polrok školského roka, t.j. ide o polovicu referenčnej hodnoty, alebo
2. za dva mesiace školského roka, t.j. ide o 2/10 referenčnej hodnoty (počítajú sa len mesiace počas ktorých trvá školské vyučovanie podľa § 50 ods. 1 – 3 školského zákona).

Ak škola nepresiahne v prvom polroku školského roka polovicu referenčnej hodnoty, riaditeľ školy môže určiť s účinnosťou od 15. marca miernejší režim.

Ak škola v polroku školského roka, keď začala spĺňať podmienky na miernejší režim presiahne za dva po sebe nasledujúce kalendárne mesiace 2/10 referenčnej hodnoty, je povinná začať uplatňovať prísnejší režim od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom jej regionálny úrad jej presiahnutie oznámil.

9. Určenie režimu ospravedlňovania na príslušný školský rok

Riaditeľ školy môže určiť miernejší režim ospravedlňovania na príslušný školský rok, ak základná škola v predchádzajúcom školskom roku nepresiahla referenčnú hodnotu.

Uplatnenie príslušného postupu riaditeľ školy oznámi regionálnemu úradu a zriaďovateľovi školy do piatich pracovných dní od oznámenia regionálnym úradom.

Dodatočná možnosť určenia miernejšieho režimu

Ak základná škola postupuje v príslušnom školskom roku v prísnejšom režime, **riaditeľ školy môže dodatočne určiť, že škola prejde od 15. marca tohto školského roka do miernejšieho režimu**, ak v prvom polroku školského roka nepresiahne pomernú časť (1/2) referenčnej hodnoty.

Riaditeľ základnej školy dodatočne určí miernejší režim do 15. februára a do 5 pracovných dní oznámi jeho určenie emailom **príslušnému regionálnemu úradu**.

Dodatočná povinnosť uplatňovať prísnejší režim

Ak základná škola v polroku školského roka, keď začala spĺňať podmienky na miernejší režim, **presiahne za dva po sebe nasledujúce kalendárne mesiace pomernú časť (2/10) referenčnej hodnoty, je povinná uplatňovať prísnejší režim.**

Základná škola Jánosa Erdélyiho od 1. septembra 2025 uplatňuje prísnejší režim ospravedlnenia žiakov.